

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any II.—TARRAGONA, 11 janer de 1914.—Núm. 27.

Día memorable

Ha quedat redactat i aprovat l'Estatut de la Mancomunitat Catalana. La premura del temps no'ns permet reproduir-lo ni extractar-lo. La nostra impressió es, no obstant que s'han tingut en compte les observacions fetes aquests dies als diputats i que s'ha realitzat obra democràtica i de pau.

Celebrem-ho per Catalunya! El dia 9 de Janer queda incorporat a l'Historia patria com un dels més memorables en el camí de la reconstitució definitiva de l'unitat catalana.

* * *

La patria per a tots

Aquest bieni de 1913-1914, és una època per Catalunya de doloroses commemoracions. Recorda les dates tristes a les quals la llibertat de Catalunya va patir fortament, fins a ésser anorreada com a efectivitat viventa del nostre poble; records més apenadors encara, perquè ademés de les depredacions de llibertat que'ns sigueren inferides, la nostra Patria, la nostra vida nacional, el nostre ésser de poble, va sofrir accions de traïdoria i el desconortador fet de la desnacionalització de certs elements del nostre poble. Pèrdua de llibertat nacional per l'acció de la força i pèrdua també de la nostra dignitat nacional, per l'acció de mals homes i mals catalans, que no tenien pas la llur vida regida per les excelsituts de l'honrada civilitat, ni per la noblesa de sentiment patriòtic.

Cert que Catalunya no sucumbí, car és encara viva i forta i treballa ardidament per recobrar llibertat i dignitat nacionals; cert, per tant, que ni la força ens anorreà definitivament, ni mancaren bons catalans que, servant íntegra la llur personalitat d'homes de la Patria Catalana, mantingueren un nucli patriòtic que ha persistit a través de les centúries i que quan ha sigut arribada l'hora de les eclusions normals ha esclatat en vida catalana i l'ha escampat arreu del nostre terror per a que s'iniciés el renàixer de la nostra Patria. Cert, per tant, que malgrat que les commemoracions sien ben doloroses, poden commemorar ben bé'ls lleals, els que a tots temps han sobreviscut a les devastacions de la força i no s'han descatalanitzat ni venut per l'acció de tirans i opressors enemics de la llibertat dels pobles, i són enemics de tota mena de llibertat.

Ara, després de tantes centúries, ara que la vida catalana's redreça i organitza, ara que, no sols a la nostra terra sinó arreu del món, comença l'època que ha de destruir totes les opressions, ara que commemorem dates tant luctuoses, podem adonar-nos, amb gran goig, que la protesta Catalana, com arreu del món les protestes dels pobles que cerquen deslliurança, no s'hi gira pas enderrera per a contemplar ploriquejant o moguda per venjances temps passats que foren un calvari; no, no s'hi gira enrera, segueix avant, i del passat que no viu ni vol viure, en serva tan sols un gran odi i una ensenyança. L'odi per totes les opresions i per totes les tiranies, i l'ensenyança que li fa veure que la Patria, que les patries, mentres no són de tothom i no més són patria de privilegiats, són patries degenerades i organismes socials sotmesos als capricis dels grans delinqüents socials, que atenen no més a satisfacci-

ons oligàrquiques. Per çò cal solemnitzar-les les commemoracions doloroses, pensant en bastir una patria per a tots, una patria que visqui totes les llibertats, una patria sense privilegis, una patria a la qual Catalunya sia la representació de la plena llibertat de cada un i tots els catalans. Es la vida la que'ns empeny a reivindicar-les i a determinar-les totes les llibertats de la vida de l'home, que són les ensenyances del passat veritables experiències socials, històriques, les que'ns mostren que les patries són traïdes i desnacionalitzades sempre que l'organisme nacional se troba sotmés al desequilibri d'haver-hi una part de la nació gaudint de tots els privilegis, i una altra part de la nació absolutament passiva, mancada de llibertat, i esclava dels ominosos privilegiats.

Es el problema plantejat arreu del món en tots els ordres de la vida; és el problema humà que a través de l'Historia de l'humanitat va resolent-se en progressives rebelions perquè l'home esdevingui cada cop més civilitzat i més lliure; és el problema qual resolució ha de dur la veritable deslliurança de la vida humana; és el problema que ha de determinar que sien efectives a la vida social i a la vida de l'home les condicions d'efectivitat per a que totes les energies i accions esperituals dels sers humans no sols se posseïxin, sinó que actuïn amb plena llibertat a la vida col·lectiva; és el problema que pretén resoldre conscientment els fets de relacions interhumanes, fent, que'ls homes tots sien per a l'individu i que l'individu sia per a tots els homes.

Als temps vells organitzaven la societat a base de tots els privilegis i per çò el pensament, la força, la riquesa i la vida humanes en el llur aspecte de llibertat individual i col·lectiva, se trobaven del tot centralitzats a les oligarquies dominadores. I bé, els temps nous proclamen la socialització de tots els privilegis que centralitzaven tota mena de poders, i per çò avui les noves idees, i ja també les noves accions que comencen a ésser triomfantes, laboren per la socialització de la força, laboren per la socialització absoluta del pensament, laboren per la socialització absoluta de la riquesa, per a que'ls homes posseïxin la terra, laboren per la socialització de la patria amb el fi que no més aixís la patria serà per a tots.

La patria per a tots vol dir la força per a tots, vol dir el pensament per a tots, vol dir la riquesa per a tots, vol dir la possessió natural de la terra per a tots, vol dir per a tots una completa llibertat per a la vida humana que li consenti avançar sense destor ni esclavatges, per les vies de la perfecció humana. I jo m'hi complasc veient com la Catalunya redreçada ha ascendit fins a poguer fer-se manifestacions que afirmen que volem la Patria per a tots, que afirmen que'ls catalans vivim an els nostres temps, i que si bé les commemorem les dates glòries o doloroses dels temps passats, ho fem esperitualmente i no pensant més que en amarar-nos dels ideals dels temps nous, sense que'ns hi girem de cara al passat, però si enrobustint la vida nostra d'aquelles ensenyances que poden evitar que al lliberar la Patria l'entreguem a les mans dels posseïdors de tots els privilegis, car nosaltres al prosseguir l'Historia de Catalunya volem crear una Patria per a tots, la veritable Patria.

DR. MARTI I JULIÀ

(De *Renaiement*.)

* * *

Per la Mancomunitat democràtica

A la reunió de l'Assamblea municipal de l'U. F. N. R. celebrada'l passat diumenge a Barcelona, se presentà i fou aprovada per aclamació la proposició següent:

«L'Assamblea municipal de l'U. F. N. R. acorda manifestar al Govern que ha vist amb satisfacció la publicació del R. D. sobre mancomunitats provincials i dirigir-se a la Comissió de diputats encarregada de dictaminar respecte a la constitució de la Mancomunitat Catalana, manifestant-li que espera del seu patriotisme i de la seva llealtat, que sabrà mantenir aquell noble esperit de transacció nacional que va informar les bases aprovades per les Diputacions en el mes de Novembre de 1911.»

Sense cap mena de reserva hem d'aplaudir i celebrar l'esperit que informa la segona part d'aquesta proposició, l'alcanc de la qual no passarà desapercbut per a ningú. Tot lo que tendeix a evitar que la Mancomunitat pugui convertir-se en instrument d'un partit determinat, sia'l que vulgui, allunyarà un perill que podria comprometre la vida del nou organisme i ésser de fatals conseqüències per a Catalunya.

La nostra Mancomunitat no sols ha d'ésser catalana de nom, sino de fet. I no ho seria pas, si en la seva constitució presidís un criteri exclusivista, si directa o indirectament s'atentés als sentiments lliberals i democràtics del nostre poble. Qualsevol dels partits que lluiten a Catalunya que se'n sentís excluit, qualsevol matèc polític que's considerés postergat, plantejaria un greu problema que del primer moment portaria una seria pertorbació i causaria un dany tal volta irreparable.

No's perdi de vista l'aspecte esperitual de la qüestió catalana. Es la Mancomunitat un medi de lograr major expansió en la vida material de Catalunya. Les delegacions que del poder central s'obtinguin, ens han de portar indubtablement positives ventatges. Però això, amb ésser molt important, es cosa ben migrada davant l'aspiració que sentim tots els catalans de conquerir el dia de demà la completa autonomia.

No dubtem, doncs, que les lleals i atinades observacions de la Assamblea municipal barcelonina del nostre partit, seràn tingudes en compte pels qui a hores d'ara treballen per la constitució de la Mancomunitat Catalana.

* * *

La tornada den Cambó

Avui la nostra ciutat hostatjarà altra volta al *leader* de la Lliga Regionalista de Barcelona, D. Francesc Cambó. Vé, segons diuen, a presidir una Assamblea en la que's determinarà l'actitut que'ls elements regionalistes de la *provincia* adoptaran en les properes eleccions generals. Orfes, a lo que sembla, aquests elements, de persones de suficient prestigi i autoritat per a marcar una orientació, recorren a cada moment a Barcelona, cercant concell i ajuda. I així, de poc en poc, se va convertint la disciplina en sumissió, l'afecte i la simpatia en esclavatge.

Mal camí han emprés els nostres regionalistes i ben poca utilitat reportarà a la vida del regionalisme en aquestes comarques. Molt extrany es que un polític tan expert com En Cambó no ho conegui o no ho eviti. Perque de seguir així, si'ls regionalistes tarragonins no poden donar un pas sense la presència i l'adquiescència den Cambó o dels directors de

la Lliga Regionalista de Barcelona, ¿quina diferencia hi haurà, per exemple, entre aquest partit i'l que comanda'l Marquès de Marianao?

Enemies lleals som del Regionalisme com a partit i'ns haurien d'alegrar els seus errors. Sincerament els celebrariem si no transcendissin del camp de la política. Però'ls regionalistes s'alaben tot sovint de representar la més pura catalanitat, i es per això, per lo que poden comprometre aquest sentiment que després de tants esforços comença a pendre volada en aquest quarter de Catalunya, que'ns dol a l'ànima veure'ls obrar en la mateixa forma que'ls partits barcelonistes que patim.

Si'ls capistots de la Lliga de Barcelona, marquen les orientacions de la *provincia*, i en llurs viatges a París o a Londres cerquen els candidats, i imploren a Madrid els nomenaments d'alcaldes de reial orde per a les principals poblacions, practicament se consagra un poder barcelonista. Fins ara'ls regionalistes, quan els parlaven del perill del barcelonisme que, per a molts ignorants, l'implantació de l'autonomia suposaria, contestaven encertadament retraient els casos dels Marianao, dels Elías de Molins, dels Balcells, dels Forgas i de tants altres que real i positivament representen el barcelonisme amparat i protegit pels governs centralistes.

Convindria, doncs, per al major expandiment dels ideals autonomistes en aquestes comarques que'ls regionalistes no caiguessin en el mateix vici que tant han criticat. Nosaltres llealment els ho observem i sincerament voldríem que no fos per aquesta causa que'l regionalisme tarragoní hagués experimentat en aquests darrers temps dolorosos desprendiments i refredaments ben ostensibles d'elements valiosíssims.

* * *

El Dr. Karl August Hagberg

Aquest il·lustre catalonòfil, que fa dos mesos vingué a Tarragona amb els nostres bons amics Aldavert, Via i'l genial poeta Guimerà, passa una greu desgracia.

Quan prengué comiat de nosaltres la nit d'aquella sorollosa i expontania ovació que la nostra ciutat feu en el Teatre Principal, a l'autor de *Terra Baixa*, emprengué el retorn envers la seva patria, Suecia, amb el propòsit de continuar ses tasques de la traducció, al suèc, de les obres mestres d'en Guimerà.

De Barcelona se n'anà a sojornar a Marsella, i una vegada allí, fent marrada, se n'anà a visitar Florencia i alguna ciutat dels Alps, des d'on se dirigia cap a Berlín, tot fent via a Stokholm, la seva residència. Mes, a l'atravessar el Tiròl, que s'esqueia tot nevat i amb un fret intensíssim, no molts kilòmetres abans de la capital de l'Alemanya, va sentir-se una mica mal-mirros; i com el tren feia una parada llarga en una de les estacions, baixà per a anar al restaurant, i caigué al bell mitj de l'andén amb un fort atac d'apoplegia.

Degudament instalat en el tren, el portaren a Berlín; i conduït a un hospital particular, tant bon punt recobrà l'enteniment, feu posar uns telegramas a sa família i a n'en Guimerà, innovant-los-hi sa desgracia.

En Guimerà, en Via i l'Aldavert, des d'aquell moment es dedicaren a escriure-li cada jorn, amb el fi pietós i amical de fer-li més passadora la solitud.

Els seus germans, que's posaren en camí tot seguit, al costat del malalt, per encarrec d'aquest, durant uns dies, contestaren la correspondència que rebia dels nostres amics, tenint-los al corrent de la malaltia.

Aprofitant una petita millora, se l'endugueren a Stokholm; i malgrat les lletres que s'han cursades, ja fa molts jorns que no se n'ha sapigut res més, lo qual fa creure que la malaltia deu haver tingut un desenllaç fatal.

Ben de tot cor voldríem que no fossen certs els nostres pressentiments; més siga com vulga, l'atac fou tan greu, que no creiem que l'il·lustre Dr. Hagberg, pugui reempendre, mai més, les seves tasques, de les quals tan esperançats n'estàvem els aimants de les glories de Catalunya.

Ho deplorem amb tota l'ànima.

Lo dels metges

L'acord d'aquesta respectable classe augmentant fins a dues pessetes el preu de la visita ordinària, podem assegurar que no ha causat gens bon efecte en l'opinió pública. Tant es així que ens atrevim a creure no ha de prosperar l'esmentat acord. D'altra manera's perjudicaria als elements obrers principalment i a altres estaments dels quals no's pot dir pas que hagin millorat en llur situació econòmica.

Es cert que'ls jornals han augmentat d'uns quants anys ençà i que certs treballs penosíssims son avui més ben remunerats. Però la proporció de l'augment es ben migrada si's té en compte'ls preus alçadíssims dels queviures i l'encariment cada dia major de les habitacions. Això es tan evident que es perfectament inútil la demostració.

Es veritat també que'l major valor que obtenen els fruits del país, fa que atrevessem una època de relatiu benestar. Però aquest queda circumscribit exclusivament als propietaris, comerciants i certs industrials. Si l'augment en la visita mèdica ordinària quedés limitat a les esmentades classes, ho trobaríem lògic i natural. No podem dir lo mateix en quant se refereix als obrers, dependents i bon nombre d'empleats.

Per altra banda'ls augments de sous i jornals s'obtenen de poc en poc: mai s'ha donat el cas de que de cop i volta un sou o jornal se doblés. I això es lo que succeix amb el preu de la visita ordinària que, de una pesseta, ha passat a dues. Si s'hagués limitat l'alça a un 25 per 100, potser ningú n'hauria protestat i'ls metges haurien conseguit millor lo que pretenien.

No vulgui veure ningú en lo que deixem dit el desitg de molestia que està ben lluny del nostre ànim. Hem volgut apuntar sols algunes reflexions que estimem oportunes i que tal volta no s'han tingut presents al pendre l'acord de referencia.

* * *

De dependència mercantil

La Comissió encarregada de redactar els Estatuts pels que s'ha de regir la naixenta entitat «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria» de Tarragona, ja ha complert son comès i una vegada ben discutits, un per un, tots els articles de que's componen dits Estatuts, ha tingut a bé convocar a tota la Dependència del comerç i de l'indústria tarragonina a la Assamblea general que tindrà lloc avui, diumenge, en el Saló-Teatre del «Ateneo Tarraconense de la Clase Obrera», cedit galantment per sa Junta Directiva a fi de constituir el «Centre» i nomenar el Concell directiu.

A aquesta Assamblea, que tindrà lloc a les 4 en punt, quedén convidats tots aquells que ja han enviada sa adhesió, encarregant-nos la Comissió organitzadora fem constar que no s'eis convidarà particularment i que esperen que tots, absolutament hi acudiràn, per a exposar-hi aquelles observacions que tinguin per convenient.

No dubtem que la Assamblea d'avui, constituirà un nou èxit per a la Comissió organitzadora del «Centre» com ho fou la primera i que aquesta entitat, que amb tanta satisfacció ha sigut rebuda per tota la classe, serà a no tardar molt, una de les que més honraràn a Tarragona.

* * *

La cavalcada de Reis

Visió estrambòtica.

Quan s'inicià aquesta tan bella com simpática festa, un amic entranyable va dir que aquesta era una festa que duia en son sí tot un misteri de poesia humana, i que'l pas de la cavalcada era'l triomf de la poesia popular. Fà d'això quatre anys. Avui, amb l'amic entranyable, repetirem çò mateix qu'ell deia: tot un misteri de poesia humana auriola en aquesta festa de Reis a Tarragona, i tota la poesia popular triomfa al mig del carrer al pas magestàtic i fantasiós d'uns Reis plens de bondat; Reis que tenen, com excepcional qualitat, la d'estimar als infants, i fer-se estimar encara més pels infants des-

heretats; altre qualitat aquesta que'ls fa, als ulls del poble, més simpàtics i més de bon veure.

Donèu-nos un home bó, substancialment bó, i pensi com vulga que hi farem aviat coneixensa i lligarem amistat. Donèu-nos una Ciutat que siga bona també,—com ho és la nostra,—bona per als seus pobres infants, i pensin com vulgan els seus ciutadans, la Ciutat serà per nosaltres bona i digna entre les demés ciutats.

¿Vau reparar com els ciutadans, l'altre dia, la nit de Reis, somreien amb llurs fills, o sense, al pas de la cavalcada, i com si diguessin: la *nostra* ciutat, quan fa de mare, es única: tota ella es un llàs amorós; tota ella riu a lo més noble i honrat; tota ella és un bés que s'obre per a fer-lo sentir sonar a les galtes de tots els seus fills. Una mare aixís es una bona mare. Una mare aixís es una dona feta fer per mare. Una mare aixís es la dona somniada, des d'el breçol quan juga a nines, a la caixa quan ens dona la visió real d'una mare morta, que es quan sembla tancar-se la vida nostre també.

La festa de Reis va escorre's alegre i somniadora a la Casa provincial de Beneficencia entre'ls pobres orfes del sant caliu paternal. Enguany, com els altres anys, hi va haver dolços, vins, joguines, sessió matinal de cine i festa a la casa, i festa en el dins de cada infant, àdhuc entre aquells pobres pels qui tota la vida és una trista infantesa mental.

L'alegria fou senyora durant tot el dia de Reis en la Casa provincial. La cavalcada que triomfa en el cor del poble al pas dels Reis, reviu després, a l'endemà, i l'altre, i l'altre, fins que'l poble romà de nou prosaic i aspre, i els homes van pels carrers adelerats fent el·leccions, o's barallen volguent arreglar la cosa pública, o protesten contra tot allò que no és grat a la conveniencia llur.

¿Si'n poguéssim fer una cavalcada també de tot això! No pas per res de mal, sino per què aixís, quan retornaria la de Reis hi veuríem a tot hom que, cansat de platicar per a no convencer a tanta gent que te perduda la fe o l'esperit somort, faria de Rei o de patge, de carreter o d'home qui fá llúm, satisfet quan menys d'haver sigut útil a una cosa o altre, encara que sia en una nit tan dolça per a somniar com ho és la de Reis, encara que sia en una cavalcada...

El cas és donar utilitat a l'obra que s'executa, i no fer—per exemple—de diputat provincial, i a l'hora de vestir d'amor el càrrec passejar-se fredament i solitariament per un passeig qualsevol, mentre la cavalcada de Reis caminava amunt amunt, al ideal i a la patética de l'acte, i'l compliment devallava avall, avall, envers la prosa del fret i la de la indiferencia.

* * *

Notes ciutadanes

Any nou.

Per any nou, vida nova. Es l'eterna cançó de tota l'humanitat i no podem menys que corejarla també nosaltres aquesta cançó, que alegra'l cor com qualsevol altre cant vibrant i enèrgic.

Any nou, vida nova. Per això, ara que els fulls del calendari ens han dit que ha entrat a governar els nostres destins el 1914, nosaltres, gent amant de totes les innovacions que tendeixin al be col·lectiu i renovadors per excelencia de tot quan siga digne de renovació, també volem renovar-nos a nosaltres mateixos, i aixís comencem avui, amb aquestes *Notes ciutadanes*, en les que'ls nostres llegidors hi veuràn desfilar, si be a voltes com a visió cinematogràfica, els fets que ocorrin durant la setmana i que nosaltres creiem prou dignes d'èsser remarcats.

Estimem la ciutat com a bons ciutadans que som i voldríem veure-la ben prompte convertida en una verdadera ciutat a la moderna. Es el nostre somni de tota la vida, i per això, per a conseguir-ho, res millor com un esforç, petit o gran, de cada ciutadà per a que tots en conjunt puguin influenciar en el propòsit que tots hi estem tan interessats.

Anem desgranant, doncs, cada hu de nosaltres les nostres iniciatives, els nostres pensaments fins les nostres il·lusions si volèu, i molt serà que entre tots i a copia de temps i de reflexions sinceres, no po-

guem veure transformada nostra vella Tarraco en una esplèndida i bella ciutat modernisada, que pugui servir de mirall a totes les demés, com ja així mateix ha succeït en més de una ocasió, i que poguem dir que aquesta metamòrfosi que tant desitjem, sigui deguda als esforços dels propis ciutadans.

Any nou, vida nova. Enlairem els cors i cantem la Ciutat tots els ciutadans, en aquest any nou que hem entrat. ¿No heu vist com algú ja s'hi ha apresat a contribuir a una nova vida per a la Ciutat nostra? Els freds crudels que a primers d'any ha fet, no han sigut pas prou forts per a matar en flor les iniciatives forjades al caliu d'un bàtec de renovació, i així hem vist com a l'Ajuntament hi prenien possessió els nous Concellers de la Ciutat, disposats a sacrificar-se per ella; hem vist com l'Arqueològica ha celebrat una sessió de les més memorables; hem presenciat l'estrena d'una obra dramàtica netament catalana, que en Roc i en Quimet Montagut han tingut la delicadesa d'oferirnos-la; hem quedat sorpresos al llegir el *Decano* amb aquell tipu nou de lletra, que ara ja es llegible; hem vist com la Dependència mercantil vol constituir una Associació agermanant-se tots llurs companys, i hem vist, en fi, altres varies manifestacions, totes elles interessades, la qui més, la qui menys, pero interessades a la fi, per una nova vida ciutadana.

Any nou vida nova. Bon any nou a tothom i a treballar per la prosperitat de nostra volguda Ciutat.

CIUTADÀ.

* * *

Notes teatrals

Heroisme, drama en tres actes de Roc i Joaquim Montagut.

Els coneguts i aplaudits autors de *Dreçera*, els germans Roc i Joaquim Montagut, ens han donat a conèixer un altre fruit de la seva producció, amb l'estrena del drama català en tres actes i en prosa *Heroisme*, la que va efectuar-se el darrer dissabte en el Teatre principal per la companyia Blanca-Llorente.

Es d'agrair als germans Montagut aquest gust en conèixer, si be de tard en tard, l'escena catalana, i amb més motiu havent-hi a la localitat autors que en varies ocasions s'han fet aplaudir de bò de bò amb llurs produccions escèniques enriquint el Teatre català, i que avui, sia per lo que sia, sembla que la ploma se'ls hagi rovellada.

Registrem l'estrena d'*Heroisme* per ésser un obra filla d'autors tarragonins i per estar escrita en català.

Heroisme ni es un'obra que entranyi cap simbolisme, ni'l seu argument es cap cosa de l'altre mon. Podríem molt be dir que es una de tantes i tantes obres com hem vist per aquests escenaris, si be amb la particularitat de que'ls seus autors, experts en el teatre i en les frases i en la trama teatrals, han sapigut adornar l'obra amb algunes escenes molt ben trassades i amb un llenguatge correcte i refinat, que la fan agradable als espectadors.

Al final dels tres actes ressonaren molts aplausos, essent cridats els autors, que no varen presentar-se per no trobar-se en el teatre, segons se'ns diu.

El públic, molt poc nombrós, quedà satisfet de l'obra.

Els artistes, en conjunt, flaquejaren, deixant entreveure falta d'ensajos. Fou una verdadera llàstima, perque *Heroisme*'s mereixia ésser acollida amb més entusiasme per part dels seus intérpretes.

Felicitem als autors, nostres amics en Roc i Joaquim Montagut, i esperem no serà aquesta la última producció teatral que tindrem el gust d'aplaudir.

* * *

Per al pròxim diumenge està anunciada la estrena, en el Centre Català, d'un juguet còmic català, del que n'es autor un jove aficionat amic nostre.

Tenim bones notícies de l'obreta i esperem que serà de l'agrado de la concurrència.

* * *

De l'Ajuntament

Assistint-hi tots els regidors i amb un plè a vessar de públic, se celebrà'l passat divendres la sessió de segona convocatoria en la que havien d'elegir-se les comissions que actuaràn en el bieni 1914-15.

Abans de procedir-se a l'elecció'l Sr. Lloret, en nom de la minoria republicana, feu constar que prescindint de discutir si podien o no renunciar els regidors el pertanyer a alguna de les Comissions, ells, els republicans, rebutjaven els llocs que se'ls volgués concedir, i que's limitarien a fiscalitzar els actes de la majoria. A n'això'ls obligava l'actitut d'aquesta que, al declarar, com ho havia fet, que necessitava ocupar tots els càrrecs, tractava amb evident despreci a les minories. L'Alcalde contestà que'ls regidors havien de complir lo disposat per les lleis, a lo que després d'explicar sucintament lo ocorregut, replicà'l Sr. Lloret que per damunt de la llei hi posava la seva dignitat i la seva conciencia.

L'elecció de les comissions se feu per 14 o 15 vots i 11 paperetes en blanc, evidenciant-se en la designació de vocals l'afany d'agabellament de la majoria i la burla i'l sarcasme envers les minories.

Acabat el despatx ordinari desenrotllà el Sr. Albalfull la seva anunciada moció sobre'l perdó de multes acordat per l'Alcalde. Poc esperàvem del Sr. Albalfull, però així i tot, hem de confessar que'ns defraudà. Llarc, ampulós, pesadíssim i inhàbil, aburrí a regidors i públic i donà motiu a que l'Alcalde quedés en millor lloc del que molts esperaven. El Sr. Albalfull, que s'adonà segurament de la desfilitada d'espectadors, assegurava al sortir que no faria cap més moció.

Acabà la sessió amb el prec del Sr. Oliva per a que's satisfessin als mestres les indemnizacions acordades per lloguer d'habitació.

Noves

Ens consta d'una manera certa i positiva que la 2.ª Divisió de f. c. ha informat el projecte de f. c. econòmic de Tarragona a Cervera, d'acord amb la petició formulada per la Comissió composta de representants de la Conca de Barbará, pobles de la dreta del Francolí i de nostra ciutat.

Encara que així era d'esperar lògicament pensant, no deixem de celebrar-ho a la vegada que felicitem a les poblacions interessades, tot desitjant sia prompte un fet la construcció de l'esmentat f. c. que tants beneficis reportarà a les comarques que atravessa.

A propòsit de la construcció de l'esmentat f. c., sabem també que'l projecte serà prompte informat qel Negociat corresponent del Ministeri de Foment, essent tot seguit donat a subasta.

En ella es segur que hi pendrà part al menys la Companyia del Central Català, malgrat que, segons notícies aquesta entitat ha empleat bona part de llurs cabals en obres als Balkans.

Es possible que l'importació d'olis comestibles als Estats Units adquireixi gran importancia, a causa de la campanya que eminents metges fan en aquell pais contra l'us de les mantegues per a guisar, a les quals, segons aquelles autoritzades opinions, es degut l'increment cada dia més alarmant de la malaltia coneguda per apendicitis.

Es necessari que'ls nostres productors i exportadors d'olis se preparin per a dominar el mercat del Nord d'Amèrica que pot donar-los-hi positius resultats.

Avui, a dos quarts de cinc de la tarde celebrarà Junta general ordinària per a la renovació de càrrecs, el Centre Industrial.

El conegut impressor i editor Sr. Horta, acaba d'imprimir un elegant follet que contindrà els hermosos discursos que van pronunciar els Srs. Rovira i Virgili, Pi i Suñer i Vila en l'acte inaugural de la Joventut F. N. R. de Barcelona.

Aquest follet serà repartit profusament per tot Catalunya i servirà com a bandera per a la constitució de Joventuts arreu de la nostra terra.

Ha quedat constituída definitivament en aquesta ciutat l'Associació de Consignataris, Agents d'Aduana i Comissionistes de trànzit, dedicada a la defensa general dels interessos d'aquesta nombrosa i respectable classe.

En la primera reunió quedaren nomenats Presi-

dent, D. Antoni Rossell i Porta; Tresorer, D. Domingo Casanovas, i Secretari, D. Ignaci Navarro.

L'hostatge social serà'l mateix de la Cambra provincial de Comerç, Industria i Navegació.

Hem tingut el gust de saludar a nostre bon amic el distingit jove D. Rafel Escofet, fill de nostre excel·lent company D. Antoni, qui ha vingut a passar a Tarragona les vacances dels estudis que està realitzant a l'extranger per acabar la carrera d'Enginyer mecànic.

Sia benvingut.

L'acreditada Companyia de segurs «La Mutual franco-espanyola» ens ha obsequiat amb un vistós calendari.

Agraim la finesa al seu representant i bon amic D. Joan Casanovas.

Ha estat malalt d'alguna gravetat nostre estimat amic particular el conegut i jove comerciant D. Antoni Musolas.

Desitjem de tot cor que la millora iniciada s'accentui i que prompte estiga totalment restablert.

El passat dijous tingué lloc a Barcelona un Consell de guerra contra'l Director de nostre estimat confrare *El Poble Català*, per suposades injurries a l'autoritat militar.

No cal dir quant celebràriem poder donar la noticia de l'absolució de nostre distingit amic Sr. Puig de Franch.

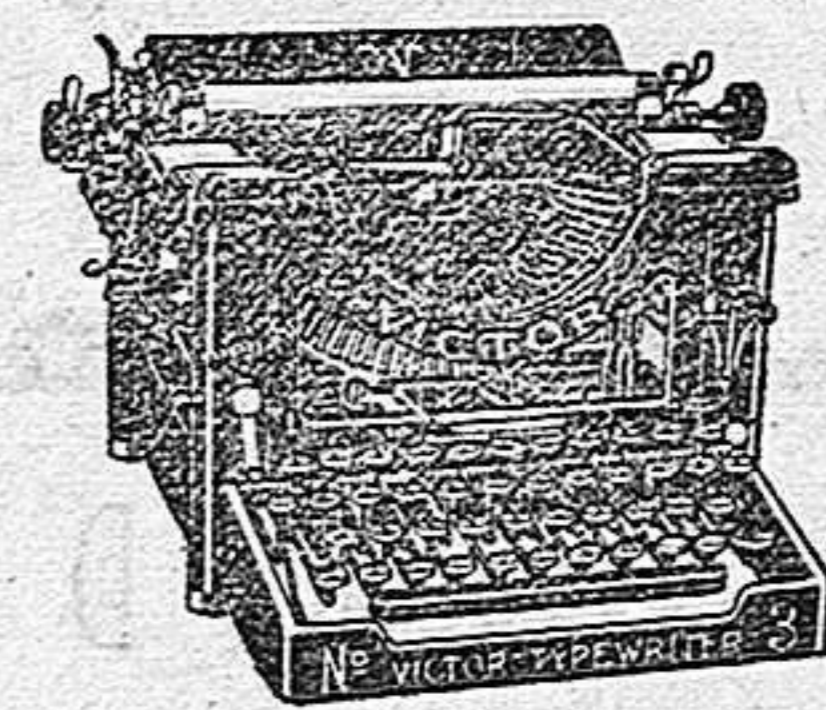
Ademés dels esmentats en els números anteriors hem rebut dos magnífics calendaris anunciadors, un del paper de fumar «Bambé» i un altre del «Colmado» que al carrer de l'Unió, núm. 36, posseeix nostre bon amic En Frederic Miret.

Moltes gracies.

El comerç en general se queixa de l'estat en que's troba'l pis dels dos *tinglados* construïts darrerament, puix moltes vegades se fa impossible'l treballar per la molta pols que's remou, apart els perjudicis que això ocasiona.

Creiem que la Junta ordenarà l'inmediata construcció del paviment.

Máquina d'escriure

VICTOR

La més rápida

La més econòmica

La més perfeccionada

Per a informes i catàlecs dirigir-se al Representant a Tarragona, PERE OLIVELLA, Comte de Rius, 5, pral.

SALÓ DE VENTES

AL DIA

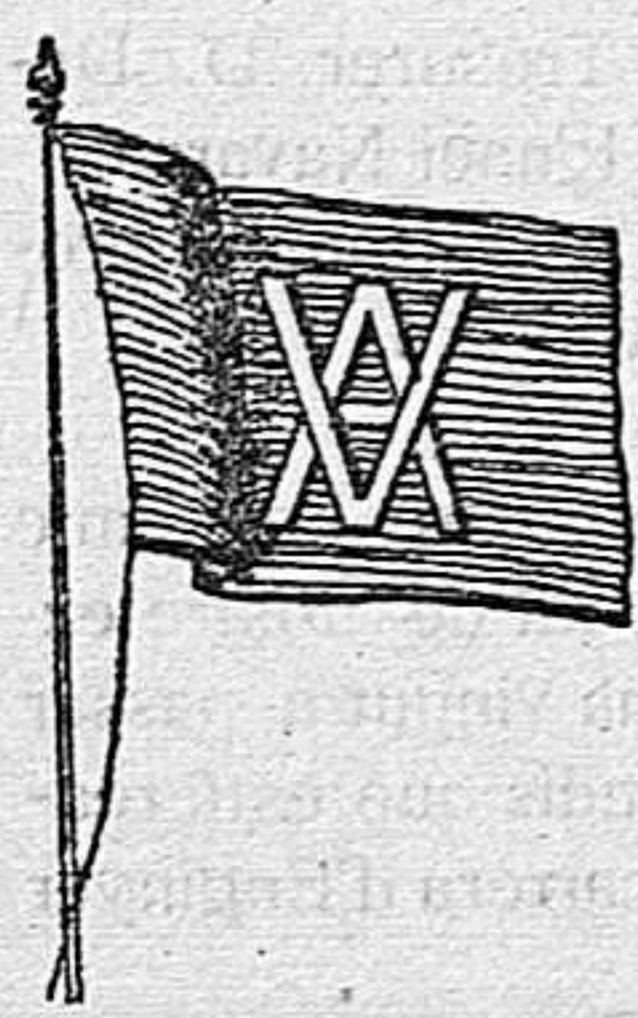
Novitats per a senyora i nenes en Merceria. — Confeccions. — Pells. — Sombreros. — Bisuteria, etc., etc.

Gran assortit en PERFUMERIA Inmensa varietat en Brodats.

Se venen a pessés i a trosos. Preu fixe — Ventes al contat. — Sempre nou. — Continuament renovació.

Rambla de San Joan, 40, pral., 1.^a

TARRAGONA

IBARRA Y C. S. en C.-SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de **Tarragona** per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasages i San Sebastián.—Servei ràpid eventual per a Galícia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant solsament **catorze dies** en el viatge.—S'expedeix coneixement directe per a Lluarca i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor **Luarca núm. 3** y per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa **Denain & d'Anzin**.
Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca.—Unic servei físc i setmanal per a Cete i Marsella tots els divendres.

PRÓCSIMES SORTIDES

PER A LA COSTA D'ESPANYA

Janer 15	"Cabo San Martín"
" 22	"Cabo San Vicente"
" 29	"Cabo Peñas"
Febrer 5	"Cabo Corona"
" 12	"Cabo Toriñana"

PER A CETTE I MARSELLA

Janer 16	"Cabo Peñas"
" 23	"Cabo Corona"
" 30	"Cabo Toriñana"
Febrer 6	"Cabo San Antonio"
" 13	"Cabo Santa Pola"

Per a més informes, a son consignatari EN **MARIAN PERES**, carrer Real, 32.-Telefon 45

C.^a de Seguros Generales de Dusseldorf
Segurs de transports

La New-York, de New-York
Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de París
Companyia de segurs contra incendis.

L'Assicuratrice Italiana, de Milan
Companyia de segurs contra accidents.

La Continentale, de Mannheim
Segurs de transports.

Passeig de Colon, 11 i 12, Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA

Macià Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudedat i mort
Inscripta en el Govern Civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **Dr. Rabadá**
Per a més informes dirigir-se al domicili social:
Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA Y CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts, electroterapia i anàlisis micro-químic d'orina i productes patològics.—Sero Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

Baix la direcció del Dr. Rabadá

Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7.—Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.—Per a'ls pobres, franca, dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal.—TARRAGONA

FRANCISCO POTAU

Calçat fet

i a la mida

Rambla de Sant Joan, 52

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany.
Escribanes, Plumes Stilogràfiques, pesa-cartes, copiadors, etc.

Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat.
Postals de totes menes i albums per a les meteixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

Fabricació especial

de sabó de moltes classes
d'oli d'oliva i de coco

J. Monserrat

Gobernador Gonzalez, 16 i 18

MAGATZEM DE FERRETERIA FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes.—Objectes per a regalos.—Articles per a magatzems de vins i olis

Macià Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9

FITER Enciclopedia moderna catalana.—Edició Galach

Léxic Catalá.—Divulgació de termes tècnics, científics, d'arts i oficis.—Antecedents del ordre històric i geogràfic.—Observacions tecnològiques conexas ab els coneixements artístics, científics i literaris.—Biografies.

Obra que ha merescut grans elogis de un aplec de catalans il·lustres.

Cinc volums; presentació esmerada; planxes en relleu i or; obra genuinament catalana.—Venda a plassos (38 ptes.) i al comptat (35 ptes.)—Present de un moble simbòlic.

Diccionaris de totes les llengües: Catalá, Castellá, Espanyol-Francés i Francés-Espanyol, Anglés Espanyol i Espanyol-Anglés.—**Pal-las**, última paraula en aquesta mena de publicacions.—**Diccionar. de Laousse**.

Venda y suscripció de tota mena de diaris y revistes espanyoles y extrangeres: **Centre de Suscripcions de Joan Munté, Kioscos Rambla St. Joan y Rambla St. Carles**.

MOSTELLE (RAIMOST)

SUC DE RAIMS SENSE ALCOOL

The Grape Juice C.^o L.^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic

Un exelent refresc

El millor aliment en les malalties i convalescencia.

Se ven per tot arrèu